

Kuidas peab majaomanik prügi ehk jäätmeid sorteerima?

Kodus tekkivad jäätmed tuleb eraldi koguda järgmiselt:

- Ohtlikud jäätmed (jääkõlid, õlifiltrid, värvi-, liimi-, laki- ja lahustijäätmed, elavhõbedalambid, vanad ravimid, elavhõbedat sisaldavaid jäätmed, patareid ja akud jms).
- Elektroonikajäätmed (olmeelektroonika ja kodutehnika, nt külmik, pesumasin, televiisor, elektripliit, mikser, triikraud, foon, raadio jne).
- Aia- ja pargijäätmed (lehed, oksad, niidetud muru jms).
- Vanapaber (ajalehed, ajakirjad, kataloogid, reklaammaterjalid, vihikud, trükiga ja puhtad kirjaning joonistuspaperid, ümbrikud, kaanteta raamatud, pappkastid ja -karbid, paberkotid jms puhtad paberpakendid).
- Pakendijäätmed (plastpakendid: jogurti- ja võitopsid, ketšupi- ja majoneesipudelid ja muud puhtad plastpakendid; klaaspakendid: pandimärgita klaasist pudelid, klaaspurgid, muud puhtad klaaspakendid; metallpakend: konservikarbid, toidu- ja joogipakendite metallkaaned ja korgid; joogikartong: puhtad kartongist piima-, mahla- ja jogurtipakendid).
- Olmejäätmed (kõik see, mis eeltoodute hulka ei sobi; nt mähkmed, vanad riided, katkised nõud, tuhk, hügieenitarbed).

Mitu konteinerit peab majaomanikul olema?

Eramaja omanikul peab olema 1 olmejäätmete konteiner, rohkem konteinereid juurde tellida pole tarvis. Et vedaja saaks selle konteineri tühjendada, ei tohi seal olla ohtlike jäätmeid, probleemtooteid, aia- ja pargijäätmeid ega vanapaberit. Samuti tuleb eraldi koguda pakendijäätmed, mille üleandmiseks on Tallinnas loodud vastavad võimalused.

Kuhu viia need jäätmed, mida olmejäätmete konteinerisse panna ei tohi?

- Ohtlikud jäätmed tuleb viia ohtlike jäätmete vastuvõtupunkti või jäätmejaama. Vanad patareid saab viia kasutatud patareide kogumiskasti, nende asukoha saate teada netiaadressilt www.tallinn.ee/prygihunt või Tallinna abitefonilt 1345.
- Aia- ja pargijäätmeid võib kompostida oma kinnistu piires kas lahtiselt aunas või kinnises kompostis. Kui oma kinnistul seda teha ei soovi tuleb aia- ja pargijäätmed viia kompostimisväljakule Rahumäe tee 5a või Tallinna Prügilasse.
- Vana ja kasutusõlbmatu kodutehnika tuleb viia kasutatud kodutehnika kogumispunkti või jäätmejaama.
 - Pakendite kogumiseks on üle linna 500 avalikku pakendikonteinerit, kuhu pakendeid ja pakendijäätmeid saab panna tasuta. Pakendikonteinerite asukoha saate teada netiaadressilt www.tallinn.ee/prygihunt või Tallinna abitefonilt 1345. Pandimärgiga pakendid (plastpudelid, klaaspudelid jne) tuleb viia taaraautomaati või taarapunkti. Tasub teada, et eramajadele pakuvad AS Cleanaway (Pirital) ja Ragn-Sells AS (Nõmmel) **roheline koti** teenust, mis võimaldab eramaja omanikel pakendijäätmeid tasuta ära anda. Lisainfot roheline koti teenuse kohta lugege vedajate kodulehelt www.cleanaway.ee (või tel. 1919), www.ragnsells.ee (või tel. 15155).
- Vanapaber tuleks viia jäätmejaama või tellida vedajalt äravedu.

Miks paberit pliidi all või kaminas ära põletada ei tohi?

Paberi taaskasutusväärtus on suurem kui kütteväärtus. Paberi ja papi tootmine vanapaberist (teisest kiust) on palju odavam kui esmasest toormest. Iga tonn ümbertöödeldud paberit säästab:

- 17 puud (kui need võetaks looduslikust metsast)
- 3000-4000 kW elektrienergiat (keskmise suurusega eramaja aastane energiatarve). Energiasääst paberi kui teisese toorme kasutamisel on 28-70 %
- 30 m³ vett
- 27 kg ehk 95 % paberi tootmisel tekkivast õhuheitmest jääb olemata.

Kuhu peab eramaja elanik oma toidujäätmed panema?

Toidujäätmed tuleb eramaja elanikel kompostida oma kinnistul kompostris või panna olmejäätmete konteinerisse. Keskkonnast hoolivatel inimestel soovitame toidujäätmed kompostida. Arvestama peab aga seda, et toidujäätmeid tohib kompostida ainult kinnises kompostris mitte lahtiselt aunas.

Kas pakendid peab enne pakendikonteinerisse viimist pesema?

Pakendite sorteerimisel tuleks asja võtta mõistlikult, kui pole võimalik pakendit puhtaks uhtuda, kasutamata selleks nõudepesuvahendit ja kuuma vett, siis on õigem panna see olmeprügisse (nt õlised kilepakendid). Pakend peab olema tühi ja kui mõni pakend on eriti määrdunud, tuleks see kergelt loputada, kuid pesta ei ole tarvis.

Kui olmejäätmete konteineris on mõned pakendid või vanapaberit, kas vedaja saab siis trahvida?

Vedaja trahvi teha ei saa. Tallinna haldusterritooriumil on jäätmete liigiti kogumine kohustuslik ja korraldatud, seega võib Tallinnas kogutud jäätmed lugeda üldises mõttes sordituks ka siis, kui üks konteiner sisaldab mingil määral pakendit või biolagunevat fraktsiooni.

Kui kõik prügi eraldi koguda, siis mida panna olmejäätmete konteinerisse?

Olmejäätmete konteinerisse tuleb panna sortimise jääk. Jäätmeseaduse kohaselt tuleb tiheasustusalal olmejäätmete konteinerit tühendada vähemalt üks kord kuus. Kui endal konteiner kuuga täis ei saa, võib kasutada naabriga ühismahutit. Leping tuleb sõlmida vedajaga, kuid sellest tuleb teavitada ka linnaosavalitsust. Eramajaomanikel tasub teada ka seda, et kõige väiksem võimalik vahend jäätmete kogumiseks ja üleandmiseks jäätmevedajale on kuni 20 liitrine ja mitte rohkem kui 4 kg kaaluv jäätmekott.

Miks peab prügi sortima?

Jäätmete sortimisel tekkekohas (loe: kodus) on mitu olulist põhjust. Esimene ja kõige tähtsam põhjus on meie tervis ja puhas elukeskkond. Seepärast on eriti oluline, et kogutaks eraldi ohtlikud jäätmed ja probleemtooted (vana ja kasutuskõlbmatu kodutehnika, vanarehvid jne), sest nende keskkonda sattumine või ebaprofessionaalne käitlemine on ohtlik nii loodusele kui ka inimeste tervisele.

Teiseks on see keskkonnasõbralik tegu, sest sorteerimine tagab jäätmete puhta kvaliteedi, mis võimaldab nende taaskasutamise. Vanapaber, biolagunevad jäätmed (toidujäätmed, aia- ja pargijäätmed) ja pakendid on väga hea taaskasutusväärtusega materjalid.

Kolmandaks oluliseks põhjuseks on see, et olmejäätmete sorteerimisega on võimalik saavutada rahaline kokkuhoid, sest näiteks pakendid, mis moodustavad olmejäätmetest kuni 60%, saab avalikesse konteineritesse viia tasuta.

Mida võib kodus põletada?

Kodus võib põletada immutamata ja värvimata puitu ning kiletamata paberit või pappi. Väikeses koguses ja kõrgel temperatuuril võib põletada ka sellist pakendit, millel on põletamist lubav kirjalik või sümbolina toodud märged.

Põletada ei tohi PET-pudeleid jt plastijäätmeid (eriti PVC), sest selle käigus paiskuvad õhku inimestele ja keskkonnale ohtlikud (vähkitekitavad) ühendid. Samuti võib rikkuda pidev plastipõletus kodustes tingimustes küttekolde.

Koostanud:

Katrin Rannama, Tallinna LV jäätmehooldesakonna vanemspetsialist